

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 258g/2025

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 64 alin. (2) din Codul administrativ

*(echivalarea nesoluționării unei cereri adresate autorităților publice în
termenul legal cu respingerea ei (nr.2))*

CHIȘINĂU
9 aprilie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 12 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 9 aprilie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 64 alin. (2) din Codul administrativ, ridicată de SRL „S.D.M.-Sirocco”, parte în dosarul nr. 3-2849/2022, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Liudmila Holevițaia de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Circumstanțele litigiului principal, așa cum au fost formulate de autorul excepției, pot fi rezumate după cum urmează. La 10 ianuarie 2022, reprezentantul *S.D.M.-Sirocco* a depus o petiție la Ministerul Mediului prin care a formulat mai multe cereri. Această petiție a fost completată ulterior cu diferite materiale.

4. La 18 noiembrie 2022, *S.D.M.-Sirocco* a formulat o acțiune în contencios administrativ împotriva Ministerului Mediului, privind obligarea examinării petiției depuse la 10 ianuarie 2022.

5. La 3 decembrie 2025, în ședința de judecată, dl Sergiu Sloninov, reprezentantul *S.D.M.-Sirocco*, a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 64 alin. (2) din Codul administrativ.

6. Printr-o încheiere din aceeași zi, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 34 Dreptul la informație

„(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.

(4) Mijloacele de informare publică, de stat sau private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

(5) Mijloacele de informare publică nu sunt supuse cenzurii.”

Articolul 52 Dreptul de petiționare

„(1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor.

(2) Organizațiile legal constituite au dreptul să adreseze petiții exclusiv în numele colectivelor pe care le reprezintă.”

Articolul 53 Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

„(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale,

bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

8. Prevederile relevante al Codului administrativ, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, sunt următoarele:

Articolul 64

Refuzul sau nesoluționarea în termen a unei cereri

„(1) Autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege.

(2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că, pe baza normei criticate, autoritatea publică nu mai este obligată să-și exercite competențele, justițiabilul fiind lipsit de orice instrument real de contestare. În opinia sa, tăcerea nu constituie un act administrativ și nu produce vreun efect juridic.

10. Autorul afirmă că echivalarea nesoluționării în termenul legal a unei cereri cu o respingere a cererii nu respectă etapele procedurii administrative și îi acordă autorității publice posibilitatea de a refuza să acționeze, fără vreo consecință juridică. Mai mult, autorul consideră că lipsa unei motivări în această etapă a procedurii administrative îi încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul de petiționare. De asemenea, pentru că nu primește un răspuns care să cuprindă motive sau explicații cu referire la petiția depusă, autorul consideră că îi este încălcat și dreptul la informație.

11. Prin urmare, autorul sesizării susține că norma contestată contravine articolelor 1 alin. (3), 4, 7, 8, 16, 20, 34, 52, 54 și 120 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul administrativ, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, fiind ridicată de reprezentantul unei părți în proces.

15. Obiectul excepției îl constituie articolul 64 alin. (2) din Codul administrativ. Această normă stabilește că refuzul de a primi sau de a examina o cerere, precum și nesoluționarea în termen a unei cereri echivalează cu o decizie de respingere a cererii. Curtea menționează că această prevedere a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate în Decizia nr. 142 din 26 octombrie 2023, însă din perspectiva unor critici care susțineau imposibilitatea autorității de a oferi o soluție în termenul legal din motive neimputabile acesteia. Astfel, în prezenta cauză, condiția lipsei unei hotărâri anterioare este îndeplinită (a se vedea DCC nr. 88 din 17 iulie 2025, § 17).

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect obligarea unei autorități publice să examineze petiția. Astfel, Curtea admite că prevederea contestată ar putea fi aplicată la soluționarea cauzei.

17. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental invocat de autorul sesizării. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință în drepturile fundamentale invocate.

18. În acest sens, Curtea observă că, deși autorul sesizării a afirmat incidența mai multor articole din Constituție, argumentele sale vizează pretinsa posibilitate a autorității publice de a refuza să acționeze, fără a suporta vreo consecință juridică. Această critică de neconstituționalitate este raportată la articolele 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 20 (*accesul liber la justiție*), 34 (*dreptul la informație*), 52 (*dreptul de petiționare*), 53 (*dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

19. Curtea notează că articolul 1 alin. (3) din Constituție are un caracter general, constituie un imperativ care stă la baza oricăror reglementări, nu poate constitui un reper separat, ci trebuie coroborat cu alte prevederi din Constituție, care trebuie să fie aplicabile. Totodată, Curtea precizează că și articolul 54 din Constituție nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabil, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Doar în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestui articol (a se vedea DCC nr. 26 din 13 februarie 2025, § 24).

20. Curtea subliniază că articolul 20 din Constituție garantează dreptul la o instanță de judecată stabilită de lege pentru contestarea actelor care violează drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, iar articolul 53 din Constituție garantează accesul la justiție atunci când actul respectiv provine de la o autoritate publică sau persoana a fost vătămată prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri.

21. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că, în vederea realizării sarcinilor pentru care au fost constituite, autoritățile administrative posedă o serie de competențe. Ca regulă generală, cel cărui i s-a atribuit o competență este obligat să o exercite. Există o distincție importantă între o competență și un drept, pentru că nimeni nu este obligat, cu unele excepții, să exercite un drept. În schimb, oricine posedă o competență de a presta un serviciu public în sistemul de drept public, ca organ sau ca funcționar al statului, este obligat să o exercite. Competențele trebuie exercitate întotdeauna în acord cu scopul

pentru care au fost atribuite, iar refuzul de a le exercita poate fi sancționat (a se vedea DCC nr. 142 din 26 octombrie 2023, § 29).

22. Așadar, o autoritate administrativă nu are un drept de a soluționa cereri sau petiții, ci are competențe pe care este obligată să le exercite. În acest sens, articolele 20 și 53 alin.(1) din Constituție obligă statul să ofere persoanei remedii efective din partea instanțelor de judecată în vederea apărării drepturilor și a intereselor sale în cazul în care aceasta pretinde că a fost vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

23. Potrivit articolului 64 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege. Alineatul (2) din aceeași normă stabilește că refuzul de a primi sau de a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

24. În acest context, legislatorul a reglementat mai multe feluri de acțiuni care pot fi formulate în contencios administrativ. În articolul 206 alin. (1) din Codul administrativ, alături de acțiunea de contestare și cea de control normativ, care presupun efectuarea unui control judiciar al acțiunilor autorității administrative, legislatorul a stabilit și posibilitatea formulării unor acțiuni în obligare, în realizare și în constatare, care oferă remedii în cazul inacțiunii autorității publice. De asemenea, articolul 224 alin. (1) literele b), c) și d) din Codul administrativ asigură că instanța sesizată cu o acțiune în obligare, în realizare sau în constatare are competența să oblige autoritatea să emită actul administrativ, să oblige la acțiune sau să constate existența raportului juridic, a contractului sau a actului normativ, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată.

25. Prin urmare, nimic din alin. (2) al articolului 64 din Codul administrativ nu stabilește vreun impediment pentru exercitarea drepturilor prevăzute de articolele 20 și 53 din Constituție. Dimpotrivă, prin echivalarea nesoluționării în termenul legal a unei cereri cu o respingere a cererii, prevederile contestate pun în operă dispozițiile constituționale referitoare la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, potrivit căreia nesoluționarea în termenul legal a unei cereri îndreptățește persoana interesată să inițieze un proces judiciar pentru recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei (a se vedea DCC nr. 142 din 26 octombrie 2023, § 32).

26. Cu referire la incidența articolelor 34 și 52 din Constituție, autorul afirmă că în lipsa unui răspuns din partea autorității publice, dreptul său de acces la informații și la petiționare devine unul teoretic.

27. Articolul 34 din Constituție prevede, între altele, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public și instituie obligația autorităților publice de informare corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal, precum și obligația presei, de stat sau private, de informare corectă a opiniei publice. Aceste dispoziții se referă la dreptul persoanei de a solicita și de a primi informații (a se vedea HCC nr. 29 din 12 decembrie 2019, §§ 34 și 35).

28. Totodată, articolul 52 din Constituție garantează dreptul cetățenilor de a se adresa autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor.

29. În acest context, Curtea reține că prevederea contestată reprezintă, de fapt, o garanție pentru exercitarea dreptului constituțional la informare și la petiționare. Echivalând nesoluționarea în termenul legal a unei cereri cu o respingere a cererii, legislatorul a circumscris inacțiunea autorității publice într-o limită temporală. În acest mod, persoana are previzibilitatea că, după expirarea termenului legal pentru soluționarea cererii sale și în lipsa unui răspuns, își va putea revendica în continuare dreptul la informație sau la petiționare direct în fața instanței de contencios administrativ. Prin urmare, legislatorul a reglementat un remediu eficient împotriva inacțiunii unei autorități publice. Astfel, Curtea nu poate reține în prezenta cauză incidența articolelor 34 și 52 din Constituție.

30. Astfel, pentru că nu a constatat incidența unor drepturi garantate de Constituție, Curtea menționează că nu este necesar să analizeze criticile de neconstituționalitate pe baza articolelor 1 alin. (3) și 54 din Constituție.

31. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 64 alin. (2) din Codul administrativ, ridicată de SRL „S.D.M.-Sirocco”, parte în dosarul nr. 3-2849/2022, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 9 aprilie 2026
DCC nr. 65
Dosarul nr. 258g/2025*